

ЗАКОН за ограничаване на плащанията в брой

Обн., ДВ, бр. 16 от 22.02.2011 г., изм., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 20.12.2013 г., доп., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. и доп., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 63 от 4.08.2017 г., в сила от 4.08.2017 г., бр. 31 от 10.04.2018 г., изм., бр. 94 от 29.11.2019 г.

Глава първа

ПРЕДМЕТ И ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ПРИЛОЖНОТО ПОЛЕ

Чл. 1. Със закона се уреждат ограниченията при плащанията в брой на територията на страната.

Чл. 2. Законът не се прилага при:

1. тегленето и внасянето на пари в брой от/в собствени платежни сметки;
2. тегленето и внасянето на пари в брой от/в сметки на недееспособни и ограничено дееспособни лица, на съпрузи и роднини по права линия;
3. сделките с чуждестранна валута в наличност по занятие;
4. операциите с банкноти и монети, страна по които е Българската народна банка;
5. замяната от банки на повредени български банкноти и монети;
6. изплащането на трудови възнаграждения по смисъла на Кодекса на труда;
7. (нова – ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) изплащането на гарантираните влогове по смисъла на Закона за гарантиране на влоговете в банките.

Глава втора

ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПЛАЩАНИЯТА В БРОЙ

Чл. 3. (1) Плащанията на територията на страната се извършват само чрез превод или внасяне по платежна сметка, когато са:

1. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) на стойност, равна на или надвишаваща 10 000 лв.;
2. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., **бр. 94 от 2019 г.**) на стойност под 10 000 лв., но могат да се разглеждат като част от свързани помежду си платежни операции на едно и също основание, чиято обща стойност е равна на или надвишава 10 000 лв.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Алинея 1 се прилага и в случаите на плащания в чуждестранна валута, когато левовата им равностойност е равна на или надвишава 10 000 лв. Равностойността в български левове се определя по курса на Българската народна банка в деня на плащането.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20.12.2013 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г.) Обслужването от банките в страната на операциите на бюджетните организации по събирането на приходи и други постъпления чрез картови плащания се извършва въз основа на сключени договори между Министерството на финансите и банките съгласно чл. 154, ал. 9 от Закона за публичните финанси и по реда на ал. 4.

(2) Програмното и ресурсното осигуряване на картовите плащания по ал. 1 и свързаното с тях обслужване и сетълмент се извършват от лицензирания от Българската народна банка оператор на платежна система с окончателност на сетълмента за обслужване на плащания по операции с банкови платежни карти на територията на страната въз основа на сключен договор с Министерството на финансите съгласно чл. 154, ал. 10 от Закона за публичните финанси.

(3) (Нова – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г.) Наредени чрез виртуално терминално устройство ПОС или чрез терминални устройства ПОС плащания по администрирани от Националната агенция за приходите публични вземания постъпват по отделно открита за целта сметка на агенцията в Българската народна банка.

(4) (Нова – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г.) Обслужването на картовите плащания по ал. 3 се извършва от оператора на платежна система с окончателност на сетълмента по ал. 2 въз основа на сключен договор между него и Националната агенция за приходите.

(5) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2018 г.) Обслужването на картови плащания по събиране на приходи и други постъпления на бюджетните организации по чл. 153, ал. 1, 3 и 4 от Закона за публичните финанси и на техни подведомствени разпоредители с бюджет по сметки, обслужвани от Българската народна банка, може да се извършва от оператора на платежна система с окончателност на сетълмента по ал. 2 въз основа на сключен договор между него и съответната бюджетна организация.

(6) (Предишна ал. 3, доп. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г., предишна ал. 5, изм., бр. 31 от 2018 г.) Обслужването на картови разплащания по събиране на приходи и други постъпления на бюджетни организации, което не попада в обхвата на договорите по ал. 1, 4 и 5, може да се извършва въз основа на сключен договор между съответната банка и бюджетната организация.

(7) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г., предишна ал. 6, изм., бр. 31 от 2018 г.) Дължимите от Министерството на финансите суми по договорите по ал. 1 и 2 са за сметка на централния бюджет, а тези по ал. 4, 5 и 6 – за сметка на съответния бюджет.

(8) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г., предишна ал. 7, изм., бр. 31 от 2018 г.) За картовите плащания към бюджетни организации по ал. 1, 3, 5 и 6 физическите и юридическите лица не заплащат банкови комисиони и такси.

(9) (Предишна ал. 6, изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г., предишна ал. 8, изм., бр. 31 от 2018 г.) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка дават указания по прилагането на ал. 1 – 8.

Чл. 4а. (Нов – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Бюджетните организации може да теглят средства в брой от техни банкови сметки само за плащания, за които при конкретните обстоятелства на дейността практически не е възможно извършването им чрез платежен превод, както и по изключение, ако са налице наложителни обективни причини.

(2) Изтеглени от банкови сметки на бюджетните организации средства за разплащане в брой, които са останали неусвоени, се възстановяват своевременно по съответните банкови сметки, освен по изключение, ако са налице наложителни обективни обстоятелства за съхраняването им в брой за последващи разплащания.

(3) Събраните в брой средства от бюджетните организации се внасят своевременно по съответните им банкови сметки.

(4) Директно разходване от касата на бюджетната организация на събрани средства в брой се прилага само по изключение или когато поради естеството на дейността прилагането на ал. 1 и 3 практически не е възможно.

(5) Ръководителите на бюджетните организации конкретизират и осигуряват прилагането на ал. 1 – 4 чрез въвеждане на съответните контролни дейности по реда на чл. 13 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

(6) При неизпълнение на изискванията на ал. 1 – 5 Министерството на финансите може да приложи мерките по чл. 132, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

(7) Министърът на финансите дава указания по прилагането на ал. 1 – 6.

Глава трета

АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 5. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 3, се наказва с глоба в размер 25 на сто от общия размер на направеното плащане - ако е физическо лице, или с имуществена санкция в размер 50 на сто от общия размер на направеното плащане - ако е юридическо лице.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 размерът на глобата е 50 на сто от размера на направеното плащане, а на имуществената санкция - 100 на сто от размера на направеното плащане.

Чл. 6. (1) Актовете за установяване на нарушенията по този закон се съставят от органите на Националната агенция за приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Съставянето, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон се прилага и за плащания по чл. 3, незавършени към деня на влизането му в сила.

§ 3. За 2011 г. Министерството на финансите може да договаря клаузите и цените по чл. 4, ал. 1 в рамките на договорите по § 22, ал. 6 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2011 г.

§ 3а. (Нов – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 4.08.2017 г.) Договорът по чл. 4, ал. 4 между Националната агенция за приходите и лицензирания от Българската народна банка оператор на платежна система с окончателност на сетълмента се сключва, след като Българската народна банка уведоми Националната агенция за приходите, че са изпълнени изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи.

§ 4. Във Валутния закон (обн., ДВ, бр. 83 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 60 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 43, 54 и 59 от 2006 г. и бр. 24 от 2009 г.) в чл. 2, ал. 1 думите "в този закон" се заменят със "със закон".

§ 5. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г., бр. 22, 23 и 93 от 2009 г. и бр. 88 и 101 от 2010 г.) в чл. 3 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 т. 21 и 24 се отменят.

2. Алинея 7 се отменя.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 9 февруари 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.